

№ 8/1954. s e s framställning till Ålands landsting med

förslag till landskapslag om skogsförbättring i

landskapet Åland.

Giltighetstiden för landskapslagen om skogsförbättring i landska-
pet Åland (21/49) antagen av Landstinget den 3 mars 1949 och publi-

cerad den 26 juli 1949 utgick med året 1953. Rikets motsvarande lag

upphörde även att gälla vid samma tid. I riket tillkom ny lag i

ämnet den 11 september 1953 (399/53), och dess verkställighetsför-

ordning utgavs den 23 december 1953 (560/53). Rikslagen föreskriver

att i statsförslaget under fem års tid räknat från och med 1953,

skall upptagas för skogsförbättringsarbeten på privata marker och för

främjande av virkestransporten för år 1953 ett reservationsanslag av

minst 310 miljoner mark samt från och med år 1954 av minst 600 miljo-

ner mark årligen. Medlen benämnas i lagen skogsförbättringsmedel.

Dessa medel äro avsedda att användas till undersökning av skogsmar-

ker, som äro i behov av förbättring, samt till förbättrad virkes-

transport, ävensom till uppgörande av planer för skogsförbättring

samt för anläggande och förbättrande av nödiga virkestransportvägar.

För förverkligande av nämnda planer kunna ur skogsförbättringsmedlen

beviljas lån mot låg ränta samt bidrag. Medlen kunna även användas till sådana kostnader, vilka föranledas av arbetets ledning, övervakning, arbetsredskap samt anskaffning av frön, plantor och förnödenheter. Medlen kunna även användas till kostnader för tryggande skogsförbättringsarbetenas resultat. Skogsförbättringsmedlen kunna slutligen användas till bestridande av kostnader för sådan försöksverksamhet, som avser utvecklande av metoderna för skogsförbättring och virkestransport, för inrättande och underhåll av plantskolor och klängningsanstalter samt för främjande av skogsklubbverksamheten.

Vid övervägande av förutsättningarna för av lagen förutsatt skogsförbättringsplan skall särskilt beaktas skogsförbättringsarbetets ekonomiska ändamålsenlighet samt orsakerna till skogens dåliga skick. Då lån och bidrag beviljas, skall man uppmärksamma lägenhetens storlek, skogens läge med hänsyn till virkets avsättning samt skogens avkastning ävensom sökandens ekonomiska möjligheter att utan skogsförbättringsmedel utföra de i skogsförbättringsplanen förutsatta arbetena.

Då skogsförbättringsföretaget omfattar två eller flera delägare, skola kostnaderna fördelas mellan delägarna i förhållande till den nytta det beräknas medföra för fastigheten, om ej sakägarna annorlunda

da överenskommit.

Vad ovan sagts skall i tillämpliga delar iakttagas i fråga om planer, vilka åsyfta byggande och förbättrande av för virkestransport erforderliga vägar.

Landskapsstyrelsen, som anser landskapslagstiftning i ämnet av behovet påkallad, har låtit uppgöra förslag till landskapslag om skogsförbättring i landskapet Åland. Förslaget bygger på rikslagstiftningen i ämnet, och verkställighetsförordningens bestämmelser hava i görligaste mån inarbetats i förslaget. Hänsyn har dock tagits till landskapets särställning och de lokala förhållandena. Förslaget omfattar 25 paragrafer, och om dess innehåll kan, utöver vad angående rikslagen här ovan framhållits, i korthet anföras följande:

För samma ändamål som i riket skall i landskapets utgiftsstat under fem års tid, räknat från och med år 1954 årligen upptagas anslag, som proportionsvis motsvara i riket för ändamålet reserverade belopp. Då landskapet kommit ett år "på efterkälken", är anslaget för 1959 avsett att utgå med ett belopp, som proportionsvis motsvarar rikets anslag för 1953.

Ansökan om utarbetande av skogsförbättringsplan, som utgör förut-

sättning för beviljande av lån och bidrag, skall ingivas till Ålandslandskapsstyrelse, vars forstavdelning det åligger att draga försör om planens uppgörande. Kostnaderna skola utgå ur skogsförbättringsmedel. Sökanden skall likväl erlägga kostnaderna för anlåtande av hjälpmanskap samt vid behov ~~med~~ skälig ersättning tillhandahålla förrättningsmannen och dennes biträden bostad och uppehälle under tiden för fältarbetena, då planen uppgöres. För planens utarbetande skall landskapsstyrelsen utse en med skogsförbättringsverksamhet förtrogen yrkesforstman. Sedan planen utarbetats, skall densamma jämte kartor och andra nödiga handlingar i och för godkännande fördras för landskapsstyrelsen. Ledningen och övervakningen av godkänd skogsförbättringsplans förverkligande åligger forstavdelningen.

Lån och bidrag ur skogsförbättringsmedlen kunna beviljas enskild person med åländsk hembygdsrätt, Kommun och församling i landskapet, bolag, andelslag och andra samfund samt stiftelser, vilka hava laghemort i landskapet, och vilkas samtliga styrelsemedlemmar innehava åländsk hembygdsrätt, kunna komma i åtnjutande av plan för skogsförbättring samt förbättrad virkestransport och för anläggande av och förbättrande av nödiga vägar för virkestransporten. Lån och bidrag beviljas på ansökan av landskapsstyrelsen.

Beloppet av penningbidrag kan utan lån uppgå till 60 % och jämte lån till 40 % av arbetskostnaderna per lägenhet. Till dessa kostnader räknas icke sådana, som hänföra sig till utarbetandet av planen samt till ledning och övervakning av arbetet och användningen av arbetsredskap. Penningbidraget kan i vissa fall, då behovet av företaget beror på av myndighet påbjudna avverkningar, förstörelse genom krig eller naturkatastrofer eller andra därmed jämförbara omständigheter uppgå utan lån till högst 80 % och jämte lån till högst 60 % av på delaktig lägenhet sig belöpande del av arbetskostnaderna. Villkoren för beviljande av lån och bidrag framgå av förslaget.

Låntagaren äger återbetala för skogsförbättringsarbete beviljat lån i 6 % och för främjande av virkestransporten givet lån i 10 % av annuiteten, varav 3 % på det för tiden oguldna lånebeloppet räknas som ränta och resten som amortering på kapitalet. Lån kan dock betalas på en gång eller avkortas i större rater än annuiteterna omfattar. När betalningen av annuiteterna vidtager föreskrives i förslaget.

Forstavdelningen åligger att till kamreraravdelningen lämna alla erforderliga uppgifter om beviljade lån, och kamreraravdelningen äger draga försorg ^{om} att betalningarna för lånen indrivs i tid.

Kamreraravdelningen skall föra detaljerade räkenskaper för varje deltagare rörande lånen och inbetalningarna.

Huru förfaras skall, om lånevillkoren ej uppfyllas eller då plan eller dess verkställighet avbrytes, eller regelbundet underhåll och skötsel av i förslaget avsett område eller väg försummas, därom innehåller förslaget bestämmelser.

Vidare utredning av förslagets innehåll torde icke erfordras.

Hänvisande till förestående får landskapsstyrelsen vördsammast förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

om skogsförbättring i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas

1 §.

Under fem års tid, räknat från och med år 1954 skall i landskapet Ålands utgiftsstat för skogsförbättringsarbeten på privata marker och för främjande av virkestransporten årligen upptagas anslag, vilka proportionsvis motsvara i rikets statsförslag för ändamålet reserverade belopp. Anslaget benämnes i denna landskapslag skogsförbättringsmedel.

2 §.

Skogsförbättringsmedel kunna användas för undersökning av skogsmarker, vilka äro i behov av skogsförbättring, samt till förbättrad virkestransport ävensom till uppgörande av planer för skogsförbättring och för anläggande och förbättrande av nödiga vägar för virkestransporten.

För dessa planers förverkligande kunna ur skogsförbättringsmedel lån mot låg ränta samt bidrag beviljas. Medlen kunna användas jämväl till kostnader för arbetsredskap, arbetsledning och övervakning samt för anskaffning av frön, planter och förnödenheter, ävensom till kostnader för tryggheten av skogsförbättringsarbetenas resultat.

I 1 och 2 mom. nämnda medel kunna även användas till kostnader, förorsakade av försöksverksamhet för utvecklande av skogsförbättrings- och virkestransportmetoderna, samt för inrättande och underhåll av plantskolor och klängningsanstalter ävensom till främjande av skogsklubbverksamheten.

3 §.

Förutsättning för utarbetande av i 2 § avsedd plan skall vara, att kostnaderna för det planerade företaget kunna anses motsvara nyttan därav. Planen skall utarbetas så, att företaget kan förverkligas på ett i ekonomiskt avseende så fördelaktigt sätt som möj-

ligt samt, såvitt detta låter sig göra, med sökandens egen arbetskraft.

Med skogsförbättringsmedel må icke planeras arbeten, vilka påbjudas i landskapslagen om enskilda skogar (14/29), eller vilka såsom anslutna till den ordinarie skogsvården skola anses ankomma på sökanden.

4 §.

Ansökan om utarbetande av plan skall riktas till Ålands landskapsstyrelse, vars forstavdelning åligger att draga försorg om planens uppgörande. Kostnaderna skola erläggas av skogsförbättringsmedel. Sökanden skall likväl erlägga kostnaderna för anlåtande av hjälpmanskap samt vid behov mot skälig ersättning tillhandahålla förrättningsmannen och dennes biträden bostad jämte uppehälle under tiden för fältarbetena, då planen uppgöres.

Då ansökan om planens utarbetande göres av kolonisationsmyndigheterna, skola kostnaderna erläggas med kolonisationsmedel, vilka för sagda ändamål skola ställas till forstavdelningens förfogande. I detta fall skall stadgandet i 1 mom. om bostad och uppehälle för förrättningsmannen och dennes biträden icke gälla.

Vid fattande av beslut angående den ordning, i vilken åtgärder

na för de olika skogsförbättringsföretagen skola vidtagas, skall behovligheten av arbetstillfällen beaktas.

5 §.

Sedan ansökan om uppgörande av plan för skogsförbättringsarbete inkommit, äger landskapsstyrelsen tillse, att till förrättningsman utses en med skogsförbättringsverksamhet förtrogen yrkesforstman.

Vid fråga om dikning av skogsmarker skola stadgandena i lagen den 23 juli 1902 om vattenrätten lända till efterrättelse. Vid samfälliga dikningsföretag skall till handlingarna rörande planen fogas bolagsavtal och vid gemensamma vägföretag vägavtal. Sådana avtal och de fristående skuldsedlar, som vid enskilda företag skola utfärdas vid lån, böra utskrivas enligt av landskapsstyrelsen fastställt formulär.

6 §.

Plan för skogsförbättring skall jämte kostnadsberäkning, kartor och övriga handlingar föredragas i avseende å godkännande för landskapsstyrelsen, som, i händelse planen uppgjorts på anhållan av kolonisationsmyndighet, äger före godkännandet inhämta kolonisationsinspektörens utlåtande.

7 §.

Ledningen och övervakningen av skogsförbättringsplans förverkli-

gande åligger forstavdelningen.

Kostnaderna för genomförande av sådan plan, som uppgjorts på an-
hållan av kolonisationsmyndighet och blivit av landskapsstyrelsen
godkänd skola erläggas med kolonisationsmedel, vilka för ändamålet
skola ställas till forstavdelningens förfogande, dock med undantag
av kostnaderna för ledning och övervakning av arbetet, användning
av arbetsredskap samt nödigt trädfrö och planter, vilka skola er-
läggas av skogsförbättringsmedel.

8 §.

Lån och bidrag ur skogsförbättringsmedlen kunna beviljas enskild
person med åländsk hembygdsrätt. Kommun och församling i landska-
pet, bolag, andelslag och andra samfund samt stiftelser, vilka hava
laglig hemort i landskapet och vilkas samtliga styrelsemedlemmar
innehava åländsk hembygdsrätt, kunna komma i åtnjutande av i 2 §
mom. nämnda med skogsförbättringsmedel uppgjorda planer.

9 §.

Lån och bidrag för skogsförbättringsarbeten beviljas av land-
skapsstyrelsen på ansökan, som skall åtföljas av godkänd plan jämte
kostnadsförslag, kartor och andra nödiga handlingar.

Vid beviljandet av lån och bidrag skola beaktas lägenhetens st

lek, skogens läge med hänsyn till virkets avsättning samt skogens
avkastning ävensom sökandens ekohomiska möjligheter att utan skogs-
förbättringsmedel utföra de i skogsförbättringsplanen förutsatta ar-
betena.

10 §.

För genomförande av i 2 § 1 mom. nämnda skogsförbättringsplan
och för trygghet av de verkställda förbättringsarbetenas resultat
kan av anslagna medel beviljas bidrag för användning av specialar-
betsredskap, dock icke maskiner, samt för erläggande av arbetsled-
nings- och övervakningskostnader. Därutöver kan beviljas lån och
jämte eller utan detta penningbidrag för erläggande av arbetskost-
nader, vartill även hänföres kostnader, förorsakade av trädfrö, plan-
ter och andra förnödenheter.

Beloppet av i 1 mom. nämnda penningbidrag kan utan lån uppgå till
högst 60 procent och jämte lån till högst 40 procent av de arbets-
kostnader, som hänföra sig till i planen delaktig lägenhet. Till
dessa kostnader räknas icke sådana, som höra till utarbetandet av
planen och till ledning och övervakning av arbetet samt användning
av arbetsredskap. Penningbidraget kan i vissa fall, då behovet av
företaget beror på av myndighet påbjudna avverkningar, förstörelse

genom krig eller naturkatastrof eller andra därmed jämförbara omständigheter, utan lån uppgå till högst 80 procent och jämte lån till högst 60 procent av på delaktig lägenhet sig belöpande del av arbetskostnaderna.

11 §.

Kostnaderna för skogsförbättringsföretag med två eller flera delägare skola fördelas mellan dessa i enlighet med den nytta företaget beräknas medföra för lägenheten, om ej angående fördelningen annorlunda överenskommits.

12 §.

Vad i 10 och 11 §§ stadgas, skall i tillämpliga delar gälla beträffande planer för byggande och förbättrande av för virkestransport erforderliga vägar.

13 §.

Såsom villkor för beviljande av lån och bidrag gäller, att det område, där skogsförbättringsarbete utförts, skall skyddas för boskap, intill dess skogsväxten och plantbeståndet därstädes tryggats samt att öppnade naturliga vattenleder eller grävda diken och till företaget anslutna anläggningar hållas med avseende å torrläggningseffekten i ett tillfredsställande skick. I fråga om väg åter få

arbetena, som avse ett tillfredsställande underhåll av densamma, såsom nödig grusning, istandsättande av trummor och broar samt öppnande av igengrodda diken icke försummas till men för virkestransporten.

För beviljande av lån och bidrag kunna även andra nödigbefunna villkor utöver i 1 mom. nämnda sådana, föreskrivas.

14 §.

Låntagaren äger återbetala för skogsförbättringsarbete beviljat lån i 6 procents och för främjande av virkestransporten givet lån i 10 procents annuiteter, varav 3 procent på det för tiden oguldna lånebeloppet räknas som ränta och återstoden som amortering av kapitalet.

15 §.

Beräkandet av ränta och amortering på lån, beviljat för skogsförbättringsföretag, vidtager från början av det femte året efter det arbetet slutförts och slutsyn hållits. På lån, som beviljats för främjande av virkestransporten, vidtager beräkandet av ränta och amortering från början av det tredje året efter det slutsyn hållits för ifrågavarande arbete. Ränta och amortering uppbäres under det år, som följer efter det, för vilket de beräknats.

Lån kan erläggas på en gång eller avkortas i större rater än vad annuiteten omfattar. Uppbörden av annuiteter fortgå dock, trots sådan större avkortning, på följande förfallodagar, till dess lånet i sin helhet återbetalats.

16 §.

Sedan plan, som utarbetats med skogsförbättringsmedel, förverkligats och vid slutsyn godkänts, skall forstavdelningen lämna uppgift om låntagaren, lägenheten där arbetet utförts, arbetets beskaffenhet, lånebeloppet och tiden, då amorteringen av lånet vidtages till kamreraravdelningen. Då deltagare i skogsförbättringsarbete äro flera, bör av meddelandet framgå, huru stort belopp av lånet fördelats på varje deltagares lägenhet.

Kamreraravdelningen äger draga försorg därom, att betalningarna för lånen indrivs i tid. Kamreraravdelningen äger även föra detaljerade räkenskaper för varje deltagare rörande lånen och inbetalningarna. Den, som önskar avkorta lån med större belopp än vad annuiteten utvisar, skall överstyra likviden till kamreraravdelningen.

17 §.

Uppfyllas icke lånevillkoren, förfaller lånet eller, om delta-

garna äro flera, den försumliges andel i det oguldna beloppet av lånet genast till betalning, därest landskapsstyrelsen så besluter. Om bidrag beviljats jämte lån eller utan sådant, och villkoren för dess beviljande icke uppfyllas, skall bidraget återbetalas i enlighet med vad landskapsstyrelsen i varje särskilt fall förordnar.

18 §.

Forstavdelningen skall övervaka att planerna förverkligas, samt att de för lån och bidrag uppställda villkoren iakttagas. Föreligger skäl att misstänka, att regelbundet underhåll samt skötsel av i denna landskapslag avsett område eller väg försumrats, skall syn genom fackman verkställas, och skall ägaren eller innehavaren av ifrågakomna lägenhet kallas att närvara vid synen genom till befordran av posten sju dagar tidigare överlämnat brev. I syneprotokollet skola de försummade åtgärderna utredas, och kostnaderna för deras verkställande beräknas. Föreligger konstaterad försummelse, äger forstavdelningen till landskapsstyrelsen göra framställning om nödighbefunna åtgärder.

19 §.

Har uppgörandet av i 2 § 1 mom. nämnda plan avbrutits på grund av, att sökanden icke önskar dess fortsättande, eller har godkänd

plan utan giltig orsak lämnats utförd inom fem år från planens godkännade, eller har regelbundet underhåll och skötsel av i 18 § nämnda område eller väg uraktlåtits innan tjugo år förflutit från arbetets slutförande, kan landskapsstyrelsen förordna, att ur skogsförbättringsmedel utbetalade kostnader skola ersättas landskapet enligt av landskapsstyrelsen fastställda grunder samt att utgivet bidrag omedelbart skall återbetalas ävensom oguldet lån vara omedelbart förfallet till betalning.

Ersättning för i 1 mom. åsyftade kostnader samt bidrag, som skall återbetalas, må uttagas ur den berörda fastigheten med samma förmånsrätt, som angående från fastighet utgående offentligt-rättsliga prestationer är stadgat. Indrivning av ersättning, bidrag och lån samt ränta därpå må verkställas i den ordning, som om utmätning av skatter är föreskriven.

Vad i 2 mom. stadgas om förmånsrätten vid indrivning av ersättning och bidrag föranleder icke någon ändring i deras rätt, vilka stöd av ansökan, som anhängiggjorts före denna landskapslags ikraftträdande, hava fastställt inteckning eller före sagda tidpunkt uppkommen panträtt för ogulden köpeskillning i fastighet.

På sätt som i 6 § av rikets lag om skogsförbättring (399/53) är stadgat äger förmyndare för myndlings räkning utan tillstånd av förmyndarnämnd och domstol upptaga lån ur skogsförbättringsmedel, samt pantsätta myndling tillhörig fastighet som säkerhet för lånet.

21 §.

Denna landskapslag skall icke gälla med avseende av landskapets marker. Dock kan i 2 § 2 mom. nämnda lån beviljas för landskapet tillhörig jord, som använts eller bestämts att användas för kolonisationsändamål. Sådant lån skall beviljas mot inteckning eller av landskapsstyrelsen godkänd annan säkerhet.

Skogsförbättringsmedel må i fråga om kommuns, församlings, bolags, andelslags och andra samfunds samt stiftelsers jord användas blott för i 2 § 1 mom. och 11 § omförmälda ändamål. Dessa begränsningar gälla likväl ej sådana familjebolag, vilkas huvudsakliga syfte är att bedriva lantushållning.

22 §.

Landskapsstyrelsen äger utfärda nödiga föreskrifter angående de handlingar, vilka skola åtfölja i 2 § 1 mom. nämnda planer samt angående arbetenas tekniska utförande.

23 §.

I denna landskapslag avsedda beslut och andra expeditioner skola
utgivas avgiftsfritt.

24 §.

I landskapsstyrelsens i stöd av denna landskapslag fattade be-
slut må ändring icke sökas.

25 §.

Erforderliga närmare anvisningar rörande tillämpningen av denna
landskapslag utfärdas av landskapsstyrelsen.

Mariehamn den 24 februari 1954.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält

Viktor Strandfält.

Landskapssekreterare

Ch. Stormbom

Ch. Stormbom.